



תאריך עדכון: 29/04/2019

## מבוא לפסיכולוגיה

93-250-01

ד"ר אמיר זילבר

סוג הקורס: הרצאה

היקף שעות: 2 ש"ש

סמסטר: ב'

שנת לימודים: תש"פ

אתר הקורס באינטרנט: במערכת LEMIDA

מייל: [amir.zilber@gmail.com](mailto:amir.zilber@gmail.com)

שעות קבלה: בתאום מראש

### א. מטרת הקורס ותוצרי למידה (מטרות על / מטרות ספציפיות):

הקורס יקנה לתלמידים הכרות עם מגוון נושאים בהם עוסקת הפסיכולוגיה. במהלכו יחשפו התלמידים לתיאוריות חשובות ומחקרים מרכזיים. דגש יושם על הרלוונטיות של התכנים הנלמדים לחוויה הפסיכולוגית של התלמיד. תוצרי למידה – להכיר את הדמויות המרכזיות שתרמו לתחום ואת הרעיונות שהגו. לבחון תופעות פסיכולוגיות מתוך פרספקטיבות שונות. לתרגם את הידע התיאורטי למישור המעשי/ לנתח את המחקרים שנלמדו - רציונאל, משתנים, אופרציות.

### ב. תוכן הקורס:

**רציונל, נושאים:** קורס זה יעסוק בנפש האדם, במהלכו יוצגו היבטים חשובים של הנפש וההתנהגות, בתוכם כיצד הנפש מתפתחת? כיצד מאורגן הידע שצברנו? מה מניע אותנו לפעולה? ועוד. במהלכו ננוע בין תיאוריות למחקרים קפדניים המנסים לתמוך ברעיונות השונים.

**מהלך השיעורים:** השיעורים יהיו פרונטאליים, יכללו דיונים כיתתיים על נושאים שונים, וניתוח טקסטים שיקראו התלמידים. את השיעורים ילוו מצגות ועזרי המחשה נוספים כגון סרטונים. בנוסף, במהלך השיעורים יובאו המחשות מהשדה.



– תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס –  
רשימה מפורטת של נושאי ההרצאות בסדר כרונולוגי (בטבלה)

מספר מפגש*	נושא השיעור	קריאה נדרשת	הערות
1	ההיסטוריה של הפסיכולוגיה, הזרמים המרכזיים, ודרכי החקירה	בנג'מין (2010), פרק 1.	
2-3	הגישה ההתנהגותית, תהליכי למידה, ועקרונות ההתניה		
4-5	הגישה הקוגניטיבית: מערכות התפיסה, הקשב והזיכרון	פסיכולוגיה קוגניטיבית (2009), האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 167-186.	
6	רגשות: תפקיד, מרכיבים וויסות רגשות.	Atkinson & Hilgard (2009), chapter 11.	
7-8	פסיכולוגיה התפתחותית: תורשה לעומת סביבה, ותיאוריות מרכזיות	סולברג (2010), עמ' 7-17 אריקסון (1950), עמ' 184-197 נוי (2006), עמ' 200-202.	
9-10	פרויד: הולדת הפסיכואנליזה, המודלים המרכזיים	בנג'מין (2010), עמ' 167-179.	
11	אישיות: תיאוריות מרכזיות, הערכת האישיות.		
12	פסיכולוגיה אבנורמאלית	דאום והרטמן (2010), פרק 10.	
13	חזרה, סיכום ואינטגרציה		

\* מפגש כולל רצף של שני שיעורים



ג. דרישות קדם:

אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

בקורס זה יש חובת נוכחות ב-85% מהשיעורים.

ה. מרכיבי הציון הסופי:

מבחן בסיום הקורס על החומרים שיילמדו בכיתה והחומרים שתתבקשו לקרוא. המבחן הוא 100% מהציון הסופי.

**ציון עובר בקורס: 60.**

ו. ביבליוגרפיה:

תומר חובה לקריאה

מופיע בחלק הקריאה הנדרשת

**:Textbooks**

גריג, ר"ג & זימברדו, פ"ג (2010). מבוא לפסיכולוגיה. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

זכאי, ד', וגרונאו, נ' (2009). פסיכולוגיה קוגניטיבית, כרך ב'. תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה.

Smith, E.E., Nolen-Hoeksema, S., Fredrickson, B. & Loftus, G. R. (2009). *Atkinson and Hilgard's Introduction to Psychology, 15<sup>th</sup> edition*. Andover, Hampshire: Wadsworth.

**רשימה ביבליוגרפית:**

אלגום, ד' (1986). *תפיסה ופסיכופיזיקה*. תל אביב: ספריית האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון – ההוצאה לאור.

ארזי, ש' וקניאל, ש' (1997). מרכיבי הקשב – ברירה, ריכוז ומאמץ. מודל אינטגרטיבי ויישומי.



אריקסון, א'יה (1950). ילדות וחברה: פסיכולוגיה של האדם בתמורות הזמן. תל אביב: ספריית הפועלים.

בנג'מין, ל'יט (2010). היסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית. תל אביב: רסלינג. (ספר מתורגם, המקור יצא לאור בשנת 2007).

בנטין, ש' (2003). פרקים בנוירופסיכולוגיה. תל אביב: ספריית האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון – ההוצאה לאור.

ברזניץ, ש' (1986). עקרונות הלמידה: פרק בפסיכולוגיה. תל אביב: ספריית האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון – ההוצאה לאור.

דאום, ח' והרטמן, א' (2010). בשביל הנפש. תל אביב: ידיעות אחרונות - ספרי חמד

למפרט, ע' (1994). האבולוציה של האהבה. תל אביב: ספריית האוניברסיטה המשודרת, משרד הביטחון – ההוצאה לאור.

נוי, פ' (2006). הפסיכואנליזה אחרי פרויד. מושב בן שמן: מודן הוצאה לאור

סולברג, ש' (2007). פסיכולוגיה של הילד והמתבגר: מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית (מהדורה שניה). ירושלים: הוצאת מאגנס.

סלייטר, ל' (2005). לפתוח את התיבה של סקינר. תל-אביב: אריה ניר.

שברי, כ', סימונס, ד' (2012). הגורילה הבלתי נראית - איך האינטואיציה מוליכה אותנו שולל. אור יהודה: כנרת, זמורה-ביתן - מוציאים לאור. (ספר מתורגם, המקור יצא לאור בשנת 2010).

American Psychiatric Association (2013). Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th edn.). Arlington, VA: American Psychiatric Publishing.

Balcetis, E., & Dunning, D. (2006). See what you want to see: Motivational influences on visual perception. *Journal of Personality and Social Psychology*, 91, 612-625.



Costa, P. T., Jr., McCrae, R. R., & Löckenhoff, C. E. (2019). Personality across the lifespan. *Annual Review of Psychology*, 70, 423-448.

Linetzky, M., Pergamin-Hight, L., Pine, D. S., & Bar-Haim, Y. (2015). Quantitative evaluation of the clinical efficacy of attention bias modification treatment for anxiety disorders. *Depression and Anxiety*, 32(6), 383-391.

Tamir, M. (2016). Why do people regulate their emotions? A taxonomy of motives in emotion regulation. *Personality and Social Psychology Review*, 20, 199–222.

ז. שם הקורס באנגלית:

Introduction to psychology